

Terugkoppeling online uitwisselingsbijeenkomst met ISK coördinatoren/directie - VO-raad en LOWAN-vo 29-11-2022

Op 29 november jl. vond een online uitwisselingsbijeenkomst plaats waar ISK coördinatoren en directies de problemen waar zij nu tegen aanlopen uitwisselden. We hoorden veel dezelfde geluiden en het is duidelijk dat de rek er uit is. Ook is gesproken hoe ISK's het onderwijs – ondanks de grote uitdagingen – toch vormgeven en welke oplossingsrichtingen zouden kunnen bijdragen. Maar, veel van deze acties en ideeën zijn ook verre van ideaal en moeten daarom gezien worden als noodscenario's. Daarnaast vergen ze ook een langere adem. Daarmee krijg je nu niet meteen meer ruimte, maar is het belangrijk om het wel te doen.

LOWAN-vo en VO-raad spreken OCW (en o.a. de VNG en de Inspectie van het Onderwijs) wekelijks over de stand van zaken. Uiteraard nemen wij deze signalen en noodscenario's hierin mee, evenals de uitkomsten van het Kamerdebat op 30 november jl. De minister heeft toegezegd op korte termijn een vervolg te geven aan het Kamerdebat en een en ander ook mee te nemen in de voorjaarsbegroting.

Inventarisatie problemen en stand van zaken

Personeel

- Geen personeel meer te vinden, voortdurend vacatures;
- Personeel gaat weg door te hoge werkdruk;
- Heel veel nieuwe mensen, vaak 1/3 vast en 2/3 nieuw, weinig tijd voor inwerken en begeleiding, hoe creëer je weer een teamgevoel;
- Veel nieuwe mensen, de veel van hen onervaren, vaak geen lesbevoegdheid en/of NT2 expertise. Dit trekt ook zware wissel op team die hen moet inwerken. Er zijn zorgen over het team dat moeizaam overeind blijft/overbelasting. Rek is er uit;
- Heel grote teams waardoor andere organisatie nodig is;
- Pensionado's die wilden helpen voor korte tijd voor de Oekraïense vluchtelingeninstroom begin dit jaar stoppen nu omdat het te lang duurt.

Problemen leerlingen, lessentabel en huisvesting

- Twee- tot viermaal zoveel leerlingen dan normaal/een jaar geleden;
- Veel AMV-ers, vaak komend uit slechte woonsituatie;
- Instroom/aanmeldingen blijven maar oplopen, vaak voor kortdurend verblijf in onderwijs;
- Onzekerheid over toestroom, worden steeds wisselende data en aantallen doorgegeven;
- Veel verhuizingen en doorstroom;
- Veel en langdurige wachtlijsten;
- Bij verhuizing van een leerling wordt er niet naar bewijs van uitschrijving gevraagd, onduidelijk waar de leerling blijft. Sowieso geen zicht op veel leerlingen, is zorgwekkend;
- Lessentabel is aangepast, veel minder uren, soms tot helft voor bepaalde/nieuwe groepen;
- Kwaliteit onderwijs moeilijk/nauwelijks in stand te houden;
- Huisvestingsproblemen door groei leerlingenaantal. Er is bijna geen huisvesting te vinden, soms worden enkele lokalen over meerdere vestigingen/scholen aangeboden door gemeente, maar dat is niet werkbaar;
- Motivatie en gedrag Oekraïense leerlingen wordt meermaals als knelpunt/uitdaging ervaren;
- Doorstroom van leerlingen terwijl ze er eigenlijk nog niet klaar voor zijn.
- Tussentijdse doorstroom, gedurende het schooljaar is lastig, ook naar MBO.

Mogelijke oplossingsrichtingen/noodscenario's

Personeel

- Investeer in nieuwe mensen door ze lessen mee te laten lopen met ervaren mensen voordat je ze al meteen voor een klas zet. Dat werkt ook goed in inwerking en voorkomt overbelasting. Bijvoorbeeld door in het begin twee collega's op 1 klas te zetten, waarbij 1 ervaren en 1 onervaren docent;
- Flexibele schil kleiner maken door meer mensen met lesbevoegdheid vast aan te nemen. Met personele krapte ook in regulier VO mag dat voor school geen probleem zijn;
- Bevoegdheid ruimer zien, wel kwaliteit vragen, vooral naar bekwaamheid kijken;
- Collega's tijd geven om nieuwe mensen in te werken. Bijvoorbeeld lesdagen korter maken voor personeel zodat ze lucht krijgen om elkaar in te werken en samen lessen voor te bereiden;
- Mensen werven door mee te laten lopen met lessen, worden vaak enthousiast;
- Mensen in tijdelijke dienst opleiding NT2 laten volgen/lesbevoegdheid halen zodat je ze kunt behouden en vast aannemen;
- NT2 scholing en interne studiedagen organiseren, incompany;
- Positief is de goede samenwerking met andere scholen en gemeente, maar daar moet meer uitkomen, bijv. docenten. De ISK is er voor alle scholen in een regio;
- Detachering van personeel vanuit andere reguliere scholen;
- Arbeidsvoorwaarden verbeteren/ tijdelijkheid verminderen, ook management uitbreiden;
- Meer onderwijsassistenten inzetten voor vermindering werkdruk;
- Begeleidingsstructuur voor leerlingen en docenten uitbreiden;
- Gepensioneerden inzetten;
- Als je nu mensen voor over enkele maanden kunt aannemen doen dan, niet wachten tot dan, want dan kun je weer niemand meer vinden, vraag schoolbestuur om risico's daarin te lopen.

Leerlingen, lessentabel, doorstroom

- Snellere doorstroom naar regulier onderwijs, bijv. voor snellere leerders;
- Groepsgrootte van bijv. 2^e jaars vergroten;
- Minder lessen/lessentabel aangepast/noodrooster, bijv. 4 dagen school i.p.v. 5, verkorte lessentabel voor bepaalde groepen (Alfa, AMV, nieuwe startgroepen);
- Bepaalde vakken niet op de lessentabel, maar projectmatig aanbieden, bijv. sport;
- Halve dag les aanbieden, en halve dag activiteiten aanbieden in bijvoorbeeld een buurthuis (in samenwerking met de gemeente);
- Samen met gemeente, samenwerkingsverbanden e.a. in gesprek over rol van reguliere scholen welke deels NT2 op kunnen pakken. Structurele hulp van regio scholen;
- Detacheren van leerlingen naar een andere school, uitvoeren van ISK traject van bijv. 16-18 jaar door anderen zoals MBO;
- Onderwijsinspectie soepeler om laten gaan met bevoegdheden en aantal lessen, waardoor meer personeel gevonden kan worden en tijdelijk minder lessen aangeboden kunnen worden;
- Soepel omgaan met plaatsen noodunits;
- Bij langdurig verzuim van 18+ uitschrijven;
- Motivatie van Oekraïense leerlingen verhogen door de groepen te mengen, motiveren online lessen te volgen en 10 uur NL les aan te bieden, meer in stagetrajecten laten meedraaien.